

Rok 1955

Roku 1955 začínal na velmi náročné mezinárodní situaci, když se na západě dojednávalo znovuvyzbrojení záp. Německa. Že zároveň i obci se posílaly resoluce proti remilitarisaci. Naš MNV posílal pozdravný dopis s můjím posláním do sev. Francie, ~~zde~~ vyřídila první i druhá světová válka.

Nový rok začal mraky a sněhem - 12 cm. Jinak byl celý Počasí
měsíc bez sněhu, jen v polovici ledna ještě napadlo 7 cm. Pole by-
la většinou holá. Mraky byly -4 až -7°C, jen 20. až 24. klesly
na -12 až -14°. Dne 17. 1. se úplná obloha bylo u nás o 7 hod. ráno zvláštní náraz
slyšel dosti silné hřmění a vidět blesky - asi severně od nás. arch. č. 1955/1
V ráno bylo se přimela vítrnice a její prachy mramor sta-
vily do příkopu několik přespolních dětí, jdoucích do školy.

Únor byl téměř bez mrazů, každý sníh hned roztál,
jen od 20. do 28. bylo -6 až -15°C a stejně do 6. března. ^{Dále} ~~hlavně~~ mraz
byl, někdy trochu sněhu a po 22. března denní teploty až $+15^{\circ}\text{C}$. Po
8. dubnu nové ochlazení a ^{občas} silné sněhové přeháňky. Od 27. dubna
bývalo přes den $+16$ až $+22^{\circ}\text{C}$. Dne 3. 5. přišlo do rána velmi silné
jarní jarní bouře a v pár dnůch ještě jemná. Všechno se brzy
rozehřelo, rozvilý se jarní mermůžky a brzy po nich i ra-

ni přesně na Břáku. Objevilo se i trochu chroustů, ale po 10. květnu se ochladilo, chrousti zmizeli a počasí přišlo. V celku byl květen dosti chladný a deštivý; zvláště 15.5. napršelo 17 mm a 27.5. 30 mm. Červen byl v celku teplej (20 a 22°C), jen středa byla chladnější a trochu deštivá. Července se vyznačoval častými a velkými bouřkami, jež máděly dosti škod v okolí. Zvláště 10.7. kol 17. hod. přišla strašná bouře s dlouhým lijákem; vody se římně lily, přikopky nestály, voda se valila shora po silnicích a vymlela je. Vprostřed ní stála ve všech třech ulicích a páněchla značný návos. V mlýnici p. L. Litzky bylo asi 45 cm vody a hasiči museli řádně vodou i ze sklepa hoštince naplnit schodovky. Obláky, které se ukazovaly velice krásně, bylo považeno. První polovice srpna i září přinesly rovněž dosti deště. Podzim byl vlhký, ale moc vláhy nepřinesl.

Kolopa

Polní práce

Na jaří práce se opravdu vyjelo až k 1. dubnu. Spráci se spěchalo a do 9.4. (Bílá sobota) byly ječmeny, ovesy a směsky a větší části pšenky. Do konce dubna byly zasety i řepy a kaskavky většinou i pšenky. Na místním statku se jaří práce trochu prodávly, poněvadž tu dělali asi 46 ha řepy na semeno. Jednocení cukrovky a okopávky byly provedeny včas (i když ještě zdržovaly) jak o JZD a velkostatků, tak i v soukromém sektoru. Ochotných a pilných rukou bylo dostatek, nebylo třeba žádných brigád.

Žně

Žně začaly teprve k 1. srpnu a pro nepřímé počasí se prodávly až do 20. srpna. Na polích JZD pracovali

by z kombajny, ale počasí jim nepřálo. Velký kus práce v celém katastru udělaly i samovazače mšelní strojní stav-
nice. Výmlat začal 13. srpna - jako obvykle od nejmenších
mír, pro časté pršky pokračoval velmi pomalu, skončil 3. září.
Dne 25.8. byla v polích ještě polovina obilí. Za pomoci brigá-
dníků a vojáků a při prodloužených výmlatech šťastně a bez ú-
razu všude shnuto a doolávkou obilí splněny: soukromý
sektor na 113%, ŽZD na 196%. arch. č. 1955/3

Dodávaly obilí

Kromě obvyklých přesů K.Š.Č., jednoty a DOS byly tu 2.2.
šibunkou DOS - ráz „F. Slavetkou a Žikmundem kolem světa“.
Návštěva velká, dekorace překrásná (sv. kořma, moře, Afrika, Holand-
sko) a masky hromě: černošky, Japonky, Holanďanky a j.

Plesy

Poslední masopustní noceli 22. února uspořádal sbor
provozů sekce přírod s dvěma medvědy pro vsi pro právo, pak
s právem k předsedovi MNV a odtud do hostince, kde se konala
masopustní zábava. Těch se v tanci pokračovalo pod právem a
pokračovalo se nebo vyplácelo. Přírod s maškami a medvě-
dem se v naší obci už dávno nekonalo.

Masopust

s medvědem

Ka kulturní podniky byl tento rok bohatý celkem.
Nechali se vidět zase naši ochotníci, a sice v ČSM: 27.3. předved-
li veselohru (ke konci show frášek) ze sportovního života „Herku-
les versus Puma“. Hráli sami mladí, ale smáli se a po-
dávali se jim a diváci se nasmláli. Dne 9.4. odp. i večer vy-
stoupili zase s veselohrou „Prach a broky“. Žáci dvou nejvyš-
ších tříd riskovali namámi na poh. hru „Elverák hostman“
1. a 3. 4.; jen poslední jednání vyřadono přílišavější výpravu.

Osvěta a fr.

a) divadla a j.

Kromě toho vystoupily u nás také cizí soubory:
 17.2. Honácká síma a Tajchova kachla div. kn. Friedricha Schillera „Uhlaď a láska“. Hra byla dobře prodána, a účinná a ležší, líbila se a byla dobře oceněna. V březnu vystoupilo Vesnické divadlo z Prahy s hrou Jos. Gregora Tajovského „Ženský zákon“. Hra provedením i obsahem plně uspokojila; úspěšně zahráli všem s maňásky, 3 prvňáčky. Honácká síma přijela opět z domova s dobrou veselojou Šalounkovou „Dvoje svatba“.

Po druhé době byla zase sokolská akademie - a sice 24.4. - s ukázkami cvičení pro celostátní sportakiadu. Zvláště pěkný úspěch měli hosté z Agrostroje a Prostějova. Návštiva však nebyla nijak velká. Ukázkou cvičení pro sportakiadu byl i „sokolský oken“ školní mládeže.

Na zahájení žní uspořádal výbor žn, NF a MNV na sokolském iovišti letní karneval 33.7. Počasí přišlo, návštěva i náhledy velmi dobrá, bufet bohatý. Jen vadil prach při tanci.

Podzim si bohatosti programu nechal s jarem: Dne 25.9. v rámci „Týdne mezináv. boje proti fašismu a váleč - za mír“ vystoupil u nás populární převový kolektiv satiry „Vlčáci“, jako členové Operety kraj. divadla z Olomouce s humorným příměm „Smějte se s námi“, 17.11. pro milovníky kouzel a humoru předvedl své přímě mezináv. kouzelník a ilusionista Joe Asla se svou partnerkou a končeno 26.12. uvele ZKPS a sokolské estrádní pořad s rehou módní přehlídkou 60 nejnovějších modelů. Uspořádali ženy - i mužé. - arch.č. PL 7 a 10

Při oslavě MDŽ byly nejstarším členům v obci předány b) Oslavy, vý-
kyfice s blahořečením a řeky - na p. na místním slatku - vyhlá- rově a p.
sily své pracovní káruhy. ^{arch. č. 1955/38} Oslavou spojena výstava knih.

V dnech 5. a 6. března svými podpisy na výmě Světové rady
mimo jiné připravené atomové války projevíli občané svoji tou-
hu po klidu a mírovém budování.

10. výročí osvobození naší obce, t. j. 30. duben oslaven ra-
dostně, a sice veselící 30.4. večer a 1.5. dopol. - na počest akce JZD - arch. č. 1955/4

Oslavy 1. máje se účastnili naši občané v Kojetíně a Prostějově.

K oslavě 10. výročí Dne vítězství byl tradiční, kč včasně - za
malé účasti a 8.5. dopol. byl přivod stěh a občané k proměně msta-
maje, kde byl položen věnec a o významu dne promluvil řed. osmi leté
stř. šk. Zdeněk Hlojan. Pak byla v agit. středisku veřejná slavnostní schů-
zka MNV. MNV a JZD vyhlásili své pracovní káruhy.

Dobře byla připravena šlafeta poselství, přátelství a míru 6.11. k os-
tavení „měsíce est.-sovětského přátelství“.

1. celostátní sportovní akce v Praze koncem června a začátkem Sportovní akce
červenec se účastnili 4 muži a 10 žen a 18 chlapců a 12 děvčat.

Členové ČSM odpracovali v říjnu na poli 1470 brigádníků - ČSM
kč kstím a při sobotních a nedělních výmlatech též pomáhali. arch. č. 1955/5a
Kromě těchto mládež prodává, kč kstím ačelníci se o své dovolené
do různých prací zapojili téměř na 100%.

O násobování platí vše jako v r. 1954. Maza nebyl dosta- násobování
tek ani v lednu a v únoru, když byly domáči kabíjačky.

V 2. polovině března byla maza trochu fanitky, že kude „ně- Směrní cen
co“ s penězi, lidé konem nakupovali, ale zatím 1.4. Směrní ra-

se ceny různých průmyslových výrobků: pračky, chladniček, vysavačů, varičů, přijímačů, -hodinek, nábytku, některých tkanin. Z potravin mělo snížení výpomí jen u rýže a čaje. - arch.č. 1955/6

Zemědělská
výroba

V lokošním roce byl omezen osek pšenice, ječmene a ošívníků, také rozšířen osek řepy, cukrovky a brambor a zbylo i na jčenniny. Mělo se dosáhnout zvýšení výroby vepřového masa a mléka, ale dodávka mléka do konce roku jčie nebyla splněna. To proto, že v soustav. sklone a v JZD chybělo ještě 16 dojnic na plánovaného stavu. Jinak byl dobytek proti letům 1950-53 jčinný a koně rovněž, neboť úroda obilovin byla velice jčinná a po splnění dodávek zbylo dosti na krmení i na dávky na státní nákupy. Cukrovka se v soustav. sklone do 10. list. na podzim byla jčinná v ložiti včie veterinární stědiště jčinná pro jčinnostní noční služba pro nálezové případy onemocnění. Pověří se umožněno tím, že obec je zapojena na noční telefonní jčinnost.

Pčie a nemocný
dobytka

Na podzim byla jčinná v ložiti včie veterinární stědiště jčinná pro jčinnostní noční služba pro nálezové případy onemocnění. Pověří se umožněno tím, že obec je zapojena na noční telefonní jčinnost.

Státní nákupy
arch.č. 1955/68)

Měl-li kterýkoli zemědělec splněny dodávky masa a nebo, zamčoval, že je splněn, mohl na podzim uzavřít smlouvu na výherní šoků do 400 kg, telce do 200 kg a prasce na 100 kg, a sice do 8 měsíců. Na výherní šoků dostal 400 kg jčinných krmiv na tele 185 kg, na prasce 200 kg ~ 1 kg na 0,80 Kčs. Výherní ceny byly u šoků 9,40 až 13,40 Kčs u 1 kg, u telce 9,40 až 11,90, u prasce 14 až 15,50.

Cena cukrovky

Za dodávku cukrovky nad 110% byl cena na 1 g 32,50 Kčs; jinak 12, - Kčs do 90%, 18, - Kčs na 90 do 100%, 24 Kčs na 100 do 110%.

Mandelinka

Mandelinka, která se u nás pčie dosti vyžilyla, byla hubena pomocí lekadla, které rozprašovalo Dynocid.

Ze práce stejné traktorové stanice, která po celý rok vy- STS - poplatky
 četně pomáhala v práci na pozemcích JZD i soukr. zemědělců,
 mohlo se platit i naturálně, t. j. zeměd. produkty.

Mnozí stáří se velmi rozšířila onemocnění sliznic a proto nemocí dýchacích
 i tuberkulóza, čímž bylo také znemožněno splnění dočasných úkolů.

Jednotné zemědělské družstvo získalo všech pracovních JZD
 skupin, agilního předsedy i hospodáře osobně překonal úspěchy,
 ovšem i na poměry brigád. Za V. synem mělo průměrnou denní doji-
 vost 9,3 l mléka, první ze všech JZD na okres splnilo výkys
 obilovin, výkys cukrovky splnilo hodnotě nad 100%. Začalo se stav-
 bou porodnice pro prasnice a v říjnu se stavbou skleníků na
 rychlé zeleniny. Na počátečních pracích při stavbě skleníků odpra-
 covali také učňovské školy cukrovaru Kojetín 850 brigádníkůých ho-
 din. O těchto skleník družstvo kombajn obilí z 35,77 ha, ale
 zejména ne dost dobrou organizací odvozu, částečně také pro ne-
 řádné přívazy a nutné podzimní práce bylo po něm koncem zá-
 ří skleník ještě z 8 ha slámy (v Pivně 10 ha). Z té na práci
 nic nebylo a v dalším roce to bylo poznat. - arch. č. 1955/2 a 3

Na výpravě úřadů bylo několik občanů na brigádě Dřeva na bri-
 gádě lesních pracích v oblasti velkých polí v jesení - zádu-
 kách. Za to získali užitkové i palivové dřevo na menší
 přístavby, opravy střech a podobně. Na místě platili 5 Kčs
 za 1 m³ dřeva, které si sami stáhli a připravili k odvozu.

MNV: a) zmínky

V březnu vstoupil z funkce obecního tajemníka p. G-
 ril Petráček a místo mělo nastoupit p. Jaroslav Honcý, který
 takové práce vykonával již v r. 1945. Dne 24. 4. byli při doplňo-

vacích volbách zvoleni do MNV na 1. obvod p. Alois Švarák
a na 5. obvod p. Alois Klava.

6) úmrtí

Po celý rok věnoval MNV velké úsilí plnění dodávek,
placení daní a dávek a početnímu slavní doložka. Kromě to-
ho tu byly ještě někdy investiční. Také byla vystána do Olo-
mouce deputace ve věci stavby nové školy; stavba jim by-
la přislíbena na r. 1958, ač dříve již byla stanovena na r. 1956.

Přehled obce

Každá maminky a hospodyňky téměř bez výjimky
věnují velkou práci úpravě svých domů vnitřní a též čistotě
před nimi. Jednou za rok provádějí generální úpravu - celý dům
reliev - a dvakrát či třikrát v roce opraví domy alespoň
kolem spodu. To bývá na velikonoce, na hody a kolem Dušiček.

K obzoru obce však nepřispívá bláto, kterého bývá plno
v údolích na silnici od sev. konce obce až po dleň
novou silnici k Dolopřarům celý podzim a zimou. Dále po-
krajující občané na kusy bláta, kteří vynášejí traktory na
svoje kolech ke dvorům stanic na dleň silnici a
znečišťují ji tak na holik desítek metrů na obě strany od
osv. výhledu. Něm hospodárně, že hosp. nářadí a některé st-
je STS jsou na dešti a přes celou zimu venku, ale takto ne-
působí přehně vozů a rovné nářadí JZD, stojící v neob-
nitém pořádku na proskanosti před Hamerlovým v Koutě,
jak to vyběhají okresní noviny "Pokrok vesnice". Každý mu-
si uznat, že STS i JZD trpí nedostatkem místa, ale br-
chu lepší by to mohlo být. V předešlých letech vyměřoval
MNV na nářadí a stroje před domem prokuby, dnes se tomu

střípně říká „volební na studium“ - analogicky podle volební
šelab venku v t. kv. Štěpánových bondách.

Některým našim občanům se podařilo získat po Pamětní
mělní stříbné mince, které byly vydány k 10. výročí naša-
mínce ho osvobození v hodnotě 10, 25, 50 a 100 Kčs. - arch.č. 1955/7

V prosinci jednalo otn před polemem vyfukl požár
pravděpodobně od poškozeného komínu a smičel celou středu arch.č. 1955/56
nad obytným stavením p. J. K. Volečkové č. 136. Vzniklá šk-
da více přes 20.000 Kčs byla celá uhrazena státní pojišťovnou.

Někdy po 10. lednu zemřel trochu kolářství šlovák - Tomek Mixejův svět
Hlbal - ve věku 76 let. Tento Antonín Hlbal byl skoro úplně
slepý. Byl svobodný a bydlil se svou ženou v jedenním bytě v pá-
m. Po dědině chozil s holí a vždy se psal. Inad se nikdy nemyl,
alespon mydlem ne. Byl černý, špinavý, mltý měl dlouhé a
k holičovi vždy stíhat šel vždy až na dlouhý čas. Černějš-
kem odpracoval, ale byl to poctivec. V mládí pracoval na písčoval
přiz kamenní a ps na starobách silnic tu, v okolí i na Šternber-
sku a j. Hojně čtl. Po oči, který poloblepý jizdil i s ženou
s holovrátkem či „verglem“ pro řebrotě, rozědil oči mrtul,
který se časem tak zhoršil, že se musel nakonec vzdát funkce
obecního posorného, t. j. měního hlídače, kterým byl více roků.
Šel se obecním ludým a od obce něco dostával na výživu.
V posledních letech dostával důle d. Zemřel úplně sám, opuštěn,
neboť sestra ^{ne pro starost} žila v nemocnici. Zemřel ve velmi bídém sta-
vu, uprostřed spíný, vykalu, trápen hmyzem (blechy, vši i ště-
nice) - tota nemoc, hladem, nemocí - to hřko říci. Asi všem

dobromady. Poslední dny měl zavřeno, nikoho k sobě nepřivítal
jen stálého strážáka pro domy měl. Aby se k němu dostali, museli
se vyhloubit dveře. Poněvadž nikoho neměl, vědno k prohlídce pro
králové přišel a nařídil obezít loženníků p. Cyril Petráček. Po sňatku
výkrojen v domě byl odvezen do kostela na hřbit. vze doprovázen
přáteli MMV a j. a dosti pěkným prostem mužů i žen.

Jak kníže nad hrobem šel, odešel s ním ještě rychle státi
do svítla. Obez mu sice vyjednala přijetí do domu pro přestárání, ale
kde mohl hluboce otevřít svůj šindel, ale on to odmítl.

K letošním 10. výročí osvobození předávám ještě arch. č. 8